

YILMAZ ERDOĞAN'LA SÖYLEŞİ

Ecz. Mesut AZIZOĞLU

Ecz. Cevdet AGÜLOĞLU

Çok az insanın cesaret edebileceği bir şey yaptınız. Üniversiteyi bırakıp, tiyatro yapmaya başladınız. Okumak mı sizi sıkıyordu, yoksa tiyatronun gücümüdü sizi çeken?

Y.E.: Hayır okumaktan sıkılmak değil. Öyle bir şey düşünmedim. Başarılı bir öğrenciydim zaten. Ben yapabileceğim tek işin tiyatro olduğuna karar verdiğim için bıraktım üniversiteyi. Yani inşaat mühendisliği yapamazdım zaten. Yapmayacağım bir iş için de yıllarca okumayı çok manasız buldum.

Hayat oyunlarınızdaki kadar komik mi?

Y.E.: Bakış açısına bağlı. Hem hayat hakikaten komik hem de ben böyle olduğu zaman daha çekilebilir buluyorum hayatı. Yani ben onu biraz bu hale getirdiğim zaman, hayat benim için daha çekilir bir hale geliyor.

Hemen herkes Mükremin'i kendisine çok yakın hissediyor. Mükremin bu gücü nereden alıyor?

Y.E.: Şöyle bir şey var galiba. Bizim toplumun dokuşuna çok uyan bir adam. Yani herkesin çok çabuk, kolaylıkla özdeşleşebileceği bir

YILMAZ ERDOĞAN, 1968 yılında Hakkari'de doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da yaptı. Tiyatroya 1987 yılında NÖBETÇİ TİYATRO'da amatör tiyatrocü olarak başladı. 1988 yılında GÜLDÜŞÜNDÜRÜ tiyatrosunu, 1994 yılında Necati AKPINAR'la birlikte BKM oyuncularını kurdu.

Kanuni Sultan Süleyman ve Rambo, Kadınlık Bizde Kalsın, Otagargara, Cebimde Kelimeler ve Sen Hiç Ateş Böceği Gördün mü adlı tiyatro oyunlarının yanı sıra bir çok televizyon dizisi yazdı.

Hüzünbaz Sevişmeler, Kadınlık Bizde Kalsın ve Kayıp Kentin Yakışıklısı adlı kitapları vardır.

kişi. Çünkü, Mükremin dediğin adam, biraz da İnce Memed'in kenar mahalle versiyonudur aslında. Kabadayı falan derler ama öyle kabadayı değildir. Mükremin her zaman ezilen adamdır yanadır. Kendisi de bunu her zaman çok net şekilde söyler. "İki kişi bir adama saldırıyorsa, ben o iki kişiye girerim. benim bünyem duramaz." diyor adam. Yani böyle ezilenden yana, mazlumdan yana bir tavrı var. Dolayısıyla bu bir çekim noktası oluşturuyor. İyi bir adam yani. Bir tür kenar mahalle kurtarıcısıdır Mükremin. Yar-

dimsever ve kendi ilkeleri doğrultusunda bir hayat öngören bir adam. Bizde de, hukuksuzluğun olduğu bir yerde de herkesin böyle adamlara ihtiyacı var sokaklarda. Sizin devletten beklediğiniz hukuku İnce Memed'ler, Mükremin'ler sağlar. Ve bunu karşıladıkları için de bir tür halk kahramanlarına dönüşürler televizyon karakterinden öte. Çok iddialı bir laf gibi duruyor ama öyle denebilir bence.

Son dönemlerde televizyonun etkinliğinin artmasıyla beraber, tiyatrocuların bir bölümü de televizyonda diziler yapmaya başladılar. Bu tiyatronun geleceği açısından bir risk oluşturmaz mı?

Y.E.: Tiyatroya 30 yıl emek verdiği halde aç kalmış insanların televizyon dizileriyle ayakta durması talihsizliktir. Bu ülkenin trajedisidir bu aslında. Ama sermaye tümüyle ona yöneldiği için, para televizyonda olduğu için korkarım ki böyle bir durum var. Tiyatrodan para kazanmak çok zor bir uğraştır. Arkasında hiç bir sermaye yoktur. Tek sermayeniz seyircinin gişeye bıraktığı paradır. Öyle de olunca

sonuç maalesef olumsuz oluyor. Ama öte yandan televizyondan büyük para alıp, Tiyatroyu terkeden insanlar da var. Biraz da bundan kaynaklanıyor bu iş. Yılların tiyatrocuları şu an sadece televizyon programları yapıyorlar. Halbuki onlar tiyatro yapsalar bir istihdam olacak, o

oyuncu arkadaşlar da sürünmeyecek.

Bununla ilgili olarak, sanatçıların reklamlara çıkmasıyla ilgili bir şey sormak istiyorum. Sanatçıların birikimlerini, deneyimlerini, halkın gönlünde sahip oldukları güveni bir ticari ürünün hizmetine sunmasına ne diyorsunuz? Nihayetinde, reklamı yapılan ürün, "en iyi budur" denilen ürün alternatifi olan ticari bir mal.

Y.E.: Ben de çıktım, İnterbank reklamına çıktım. Şöyle bir şey söyleyeyim. Televizyona çıkan herkes ama herkes; ben, Süleyman Demirel, Mao, Marks aslında reklama çıkar. Televizyon dediğin aygıt komple bir reklam aygıtıdır. Yani, özel olarak gidip şu ürünü alın demek, onun içinde bir kategoridir aslına bakarsanız. Yani eğer tümüyle bir tutarlılık arıyorsanız, tümüyle televizyonu reddetmek gerekli. Yani biz

Hukuksuzluğun olduğu bir yerde de herkesin böyle adamlara ihtiyacı var sokaklarda. Sizin devletten beklediğiniz hukuku İnce Memed'ler, Mükremin'ler sağlar. Ve bunu karşıladıkları için de bir tür halk kahramanlarına dönüşürler televizyon karakterinden öte.

nasil dizi yapıyoruz? Bizze verilen reklam geliriyle dizi yapıyoruz. Biz reklamdaki alıyoruz parayı. Dolayısıyla tek fark şu; bir bölümde ben bir çok ürün için "bu iyidir" diyorum. Böyle bir fon oluşturuyoruz aslında. Televizyon yapısı gereği böyle bir şey. Dolayısıyla sadece reklama karşı çıkmak bence çok manalı

bir şey değil. Çünkü televizyon bir reklam panosu. Bu panonun içinde "benim bir ilkem var, kesinlikle yer almıyorum" dersin ben onu anlamam. Ama hem dizini yap, ondan sonra reklama çıkma. Saçma! Çünkü hepsinin tanıtımını sen yapıyorsun zaten.

Türkiye'de ne kadar başarılı bir insan olursanız olun, eğer toplumun genel, kabul edilmiş düşüncelerine aykırı bir şeyler söylerseniz, toplumsal bir linçle karşılaşma ihtimaliniz var demektir. Toplumsal sorunlara duyarlı bir sanatçı olarak bu durum sizi rahatsız etmiyor mu?

Y.E.: Ben bunun tam tersi bir örneğim. Bu dediğim doğrudur ama biraz da neyi nasıl söylemeniz gerektiğiyle de ilgilidir. Benim görüşlerimin çoğu aslında böyle şeylere yol açabilecek görüşlerdir ama ben bunu söylemenin

yolunu bildiğim için, kimseye ders vermek ya da hava yapma niyetim olmadığı için, herhangi bir tribüne oynamadığım için bir tepki almadım. Benim hiç kimseye, hiç bir siyasi çizgiye, partiye hayatımın hiç bir yerinde, hiç bir biçimde göbek bağım olmamıştır. Ben kendinden sorumlu ve kendi görüşleri olan bir insanım. Kimileriyle örtüşür görüşlerim, kimileriyle örtüşmez. Ama ben hiç bir zaman "şu'cuyum, bu'cuyum" demediğim için, samimiyetimden seyirci kuşku duymadığı için böyle bir tepki almadım. Ama tepki alırım diye kendime sakladığım bir düşüncem de yoktur açıkçası. Ben söylerim. Benim söyleyeceğimi de bilir seyirci. Dolayısıyla benimle aynı fikirde olmayan insanların da beni sevdiğini biliyorum. Yani bunu yaratmak biraz da sanatçının elindedir. Yoksa sanatçı, "Kral

Çıplak" diyen adamdır. Ama şunu da dersin, sanatın ya da mizahın öyle yolları vardır ki ben belki de şunu tercih ederim. "Ya kral sen çıplaksın ama o malafat bende de olsa ben de bir şey giymezdim." Bazen de böyle demek gerekir. Bu herhangi bir şekilde uzlaşma meselesi değil. Ki ben uzlaşmadan yana birisiyim ama bu kendi-

me sakladığım ya da herhangi bir samimiyetsizlik yapmak anlamında değildir. Bir toplumun içinde yaşarken toplumsal duyarlılıkları da iyi ölçüp ona göre konuşmak gerekir, çünkü

her görüşü söylemenin mutlaka bir yolu vardır ama çok berbat yolları da vardır. Mesala Ahmet Kaya'nın yöntemini beğenmediğimi söylemeliyim. Dünyanın her yerinde ve Türkiye'de bunun şekli çok önemlidir. Söylediğin şeyin önüne çıkar ve dolayısıyla sen haklıyken haksız duruma düşersin. İşte Ahmet Kaya örneği biraz da böyledir maalesef. Bu benim çok üzüntüyle andığım bir olaydır ama yanlış zaman, yanlış yer ve yanlış bir usluptu bence.

Bir yazı ustasıdır eczacı.

Yani her türlü yazıyı okuyabilmesi

gibi ayrı bir mahareti vardır.

Geçenlerde yayınlanan BİR DEMFT TİYATRO adlı oyununuzda bir eczane muhabbeti vardı. Eczaneden ilaç alırken, para verilme aşamasına kadar her şeyin çok güzel gittiğini, fakat o para verme aşamasında herşeyin bir anda değiştiğini söylüyordu Mükremin Abi. (Gülüşmeler)

Y.E.: Ben onu eczacının kabahati olarak söylemedim. Ama hakikaten ben şaşırıyorsam bazı ilaçların fiyatlarına, millet ne yapıyor bilmiyorum. Sosyal Güvenlik meselesi bu kadar kangren olmuşken ciddi bir sorun bu. Yani biz oyuncakçılardan söz etmiyoruz değil mi, eczacılardan bahsediyoruz. Hani "top alalım, el feneri alalım, hem varsa ilaç da alalım" şeklinde eczeneler de var. Ama bunların da bir ihtiyaçtan kaynaklandığını biliyorum tabi. Herhalde kimse

keyfinden deniz topu satmaz. Benim sevdiğim bir meslektir eczacılık. Üstelik de bir yazı ustasıdır eczacı. Yani her türlü yazıyı okuyabilmesi gibi ayrı bir mahareti vardır. Reçeteler neden öyle şifreli yazılıyor ben bilmiyorum. Ama hani "hasta bunu okuyamasın" diye bir şey olmasın. (Gülüşmeler)

Son olarak Diyarbakır'a bir mesajınız var mı?

Y.E.: Diyarbakır, benim doğduğum günden beri çok sevdiğim, çok rahat nefes aldığım bir yerdir. Diyarbakır'a 24 Nisan'da geliyorum.

Diyarbakır Eczacı Odası adına size teşekkür ederiz.

Y.E.: Ben teşekkür ederim.

Yılmaz Erdoğan'ın amcası, Sağlık Bakanlığı Müfettişi Ecz. Namık ERDOĞAN, 1995 yılının Mayıs ayında, kimliği belirsiz kişiler tarafından kaçırıldıktan 3 gün sonra ölü olarak bulundu. Resmî kayıtlara «Faily Meçhul» olarak geçen cinayetin ardından Yılmaz ERDOĞAN'ın, amcasının anısına yazdığı şiir.

KAYIP KENTİN YAKIŞIKLISI

*Dokuzunda kayboldu Mayıs'ın,
cesedi bulundu
onikisinde...*

*Kaçırıldığında da
kaybolduğunda da
ve cesetken de
yakışıklıydı...*

Amcamdı...